

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Tuba Tragica, Seu Historiæ Horroris Plenæ Dominicis Per
Annum Concionatorio ritu aptatæ, Quibus ad oculum
ostenditur, quàm acribus pœnis flagitia proscindat
scelerum Ultor Deus**

Selhamer, Christoph

Norinbergæ, Anno Gratiaë M.DC.XCIX.

Concio XXX. Dom. V. post Pent. Mors pharisaica.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52721](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52721)

CONCIO XXX.
DOMINICA V. POST
PENT.

Si offers munus tuum ad altare, & ibi recordatus fueris, quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare, & vade prius reconciliare fratri tuo. Matth. 5.

Mors pharisaica.

Lim nulli licitum fuit armato, Ecclesias subintrare. A Sacris & a profanis Majoribus temeritas multabatur Opt. AA. Extant maxime duo Concilia, quibus id ipsum palam quoque prohibitum erat: tertium Aurelianense (1) cuius erat Canon: *Sacrificia matutina Missarum sicut & vespertina ne quis cum armis pertinentibus ad bellorum usum, spectet; quod qui fecerit, in Sacerdotis potestate consistat, qualiter eius distributione debeat castigari.* Concil. Saiegunstadiense (2) ulum gladii in Ecclesiis Magnis terrarum Principibus indulsit, ceteris omnibus sub gravi poena prohibuit. Theodosius Jun. Rom. Imp. ne quidem Principibus usum gladii permisit; singulos potius gravi multa castigavit, quotquot Sacris hisce legibus temerario ausu contrairent. Is ipse omnibus aliis Imperatori exemplo suo splendide praelusit. Nos, inquit (3) ille, qui legitimi imperii armis circumdamur, quosque sine armis stipatoribus esse non convenit, DEI templa ingressuri, *sortis arma relinquimus, & ipsum etiam diadema Regia Majestatis*

A.
Olim verum titum erat, ne armati templum adirent.
(1) Conc. Aurelian. Can. 28.
(2) Conc. Saiegunstad. c. 17.
(3) l. 9. Cod. Theod. tit. 43. B. Ratio illius.

Nn 2

statu

(4) S. Amator in vit. S. Germani. l. 1. c. 4.

C.

Hæc ævò nulla ratio armorum habetur.

D.

Possunt realia in templis tolerari, non verò moralia seu mysticæ arma, rancor, ira & vindicta &c.

(5) Eccli. 28.

(6) S. Chryst. l. de Comp.

E.

Oidium nos Deo reddit exosos. (7) Matth. 11.

statis insigne humiliter deponimus. S. Amator (4) hujus antiquissimi & Ecclesiastici ritus hanc causam allegat: *Ecclesia Domus Orationis est, non martis statio; Ecclesia Domus pacis est, concordia, & charitatis, non discordia ac dissensionis.* Theodosius pius Imperator extra Ecclesiæ fores arma posuit; sic non tantum Ecclesias coluit, sed unà etiam singulis ostendit Christianis, qui & quales omnes illi esse debeant, qui Ecclesias subintrant; voluit nempe, ut omnes ira & rancore gravidi, multò ante iras & letales inimicitias abjicerent, quàm sacris ædibus pedem inferrent. Arma quod attinet, manibus palpabilia, ritus iste antiquus pridem exolevit. Nunc sanè ultimæ fœcis homuli suis gladiis accensis templa petunt liberrimè, & nemo est, qui gladiatos vel increpet vel castiget; licet utique laudabiliùs veiligia premerentur Theodosiana. Si armis suis nullum lædant, nullum faucient vel occidant, tolerari potest usus; modò in morali ac mystico sensu, nullis armis Ecclesiæ conspurcarentur; hæc hinc optarem ritum Theodosianum reproduci, quò arma extra Ecclesias ponebantur. Sensus est: modò nulla hostilitas, nullus rancor, nullum odium, nulla ira & aversio, nostris animis recondita Ecclesias iruerent; illi saltem à Theodosio discamus, & ad nostram ætatem transportemus. Id pessimum, precibus vacare, in quem finem erecta sunt templa nostra, interim rancorem rabida mente circumferre, inimicitias graves animò fovere, occasiones scelus vindicandi explorare. Hæc pessima oratio est, quam pari passu rancor committatur & ira. Hæc impia pietas est, nolle proximo veniam dare, & Deo pro scelerum commissorum venia supplicare. Hanc orationem pridem Siracides (5) rejecit: *homo homini reservat iram, & à Deo quarit medelam?* graviter errat juxta S. P. Chrystost. (6) qui sic orat: *qualem enim erga te vis DEUM esse, cum delictorum veniam possis, talem te exhibere debes his, qui deliquerunt in te.* Nempe quamdiu alterum odio prosequimur, tamdiu etiam nos odio perenni premit precibus nostris inexorable Numen; moriamur etiam hoc in odio, anima nostra non sumus ibit ad gloriam, sed rectà deorsum tenderet ad pœnam. *Diligite inimicos vestros* (7) ipse Christus intonat, *ut sitis filii Patris vestri, qui in caelis est,* quasi diceret: illos pro filiis suis nullatenus agnoscat

agnoscit, nec cælicam hæreditatem adire permittit, qui odiò proximum insectantur, eumque mille diris devovent, neque ulli unquam reconciliationi dant locum; hi potius filii sunt ac filix diaboli, qui solis simultatibus & inimicitiiis deliciatur. Ita palàm affumat Joan. Carlerius, qui ultra centum sagas & magos ad rogam usque animarum rector stipabat, etiam salutem alteri per has hominum fæces impertitam, perennem vindictam spirare. Nostra salus tritò illò *pax vobis, & Deo gratias* absolvitur; at quoties hoc hominum genus suis in choreis noctu conveniunt, unà omnes diaboli, & orco mancipati homines altis vocibus conclamant; *vindicate vos, vindicate vos!* Ita se mutuò sagæ, magi & orcini alastores sicutant. Est adèò rancor iste inveteratus verum stigma diabolici homuncionis; quo non obstante, in menses & annos odia protelantur; in fatalibus odiis petuntur templa; in assiduis vindictæ desideriis preces funduntur, jejuniò corpus maceratur, pauperulis eleemosynæ dispenfantur: odiò & irâ, rancore ac vindictâ fumantibus præcordiis, fiunt exhomologes, mensæ accumbitur Eucharisticæ &c. at quò lucro? quò emolumentò? Similes devotionis actus nec flocci facerem. Opera certè ad vitam & gloriam conducibilia non sunt, odit potiùs Deus tales sacrilegas devotiones, intus in animo grassante odio aut implacabili simultate. Testatum hoc reddit ipse Deus præsentis Evangelio, ubi ne quidem sacrificium probat odiò latente contaminatum; relinqui vult sacrificium, & multò ante sacra urget reconciliationem; hæc sublatâ, fructus etiam sacrificii tollitur & conculcatur; illius in vicem ira potiùs Divina colligitur, ac iuxta Nemesis ad celerem vindictam provocatur. Pater asserti huius veritas ex eo manifestè, quod Gabriel Vega Nobilis Hispanus testis oculatus etiam libris suis inseruit. Agebat vir iste multis annis Martium seu Castellensem Ecclesiasten; cum autem hunc indultrium Præconem domum è bello Religiosa obedientia revocasset, regere iussus est Collegium Madritanum in Hispania. Quis Gabriel fuerit, dicet (8) Sotvellus. Vir fuit Apostolici Spiritus, in castris Regiis summa militum utilitate pluribus annis versatus. Funus ejus ab Episcopo & omni Clero, à Religiosis familiis, à frequenti Nobilitate celebratum est, excitis famâ sanctitatis ejus & miraculorum, quæ constabat esse divinitus patrata, dum ipse recitatio

Nn 3

citatio

F.
Imò diaboli filios.

G.
Salus diabolica.

H.
Sacrificium odiò contaminatum, à Deo rejicitur.

(8) Nath. Sotvel. in Bibl. lit. G. fol. 273.

cicatio super agros Evangelio, manuque eis imposta, momento illis pristinam restituit sanitatem. Huic tot elogio decorato Gabrieli, cum Cordubæ proximorum Saluti strenuus operarius insisteret, id accidit, quod modò illius ore atque calamo palam statui prædicare, Erat Corduba in Hispania sanguine clarus Primas. Regni Officialis, aliorum capitibus regendis ac dirigendis præfectus; hic livore ac odio in alium pari nobilitate conspicuum accensus, quotidie occasionem se probè vindicandi captabat. Non potuit hic iræ atrocis ætus ita reprimi, quin fumus inde foras erumperet, & grandi scandalo totam urbem oppleret. Debit quæ Regius Officialis civibus ac subditis suis optimo vitæ exemplò præfulgere, animos à se mutuò sejunctos unire, odii & rancoris semina profligare, ne in fata exercebantur; & ecce primas erat, qui pertinax odium animo foveret, & singulis propè horis sui hostis è medio tollendi impia Consilia agitaret. Tetigit hæc hostilitas non illum tantum, à quo se graviter læsum esse credidit Officialis, sed omnes illos, quotquot ab hoc nobili ceu cognato sanguine juncti pendebant, sed illos quoque, qui cum eo quamcunque familiaritatem, aut aliud quodcunque commercium vili sunt eminus contrahere. Hoc unum satis erat Officiali, ut hos quoque totis viribus premeret ac proscinderet, amicam obsequium huic hosti exhibuisse. Grandis calamitas toti incubat urbi, quam proceres regunt ita passionati, ut suo pariter odio per summum nefas involvant, quotquot cum illo, quem odio habent, vel amicè vel civiliter conversantur. Hujusmodi populi Rectores rectius exauctorantur; quia hos inter fellitos Majores æquitas & Justitia multoties supprimuntur & suffocantur. Deus certè sicut multos avi nostri Ripaldos ad alienæ virtutis exercitium, ad pænæ residuæ exterminium, tolerat & sustentat, quibus velut tribulis & flagellis, in terris triticum flagellat coelestis horreo inferendum, ita pariter in hoc hominum genus judicium judicat, cum nihil de judicio somniat. Simile quid huic nostro dicitur Officiali acci lisse. Quem ab urna tanquam impium judicem pridem submovere debuit Summa Potestas in terris, cum tandem è vivis rapuit

I.
Dicta per
tragediam
firmantur.
Hist.

Divina. Deo dante, fatali morbo domi suæ obruitur. Nihil erat intentatum, nihil inausum, quod malo pellendo non dictarent Archiatri; at pertinax lues omnem Medicorum industriam elusit. Crevit in horas malum, ita quidem, ut essent, qui jam tritum illud hebetudinis Medicæ asylum apprehenderent, canerentque: *contra vim mortis non est medicamen in hortis*; monebatur proinde, rebus suis accuratè prospiceret, se cum DEO ac proximo suo integrè reconciliaret, animos candida exhomologesi elueret, seque totum seriò æternitati attingeret, de vita mortali propè actum jam esse, horam instare ultimam, quam nulla amplius excipiat, nisi æterna & nullo unquam ævo terminanda. Notabat ipse Nobilis abundè satis, vires deficere, & magnis passibus ad occasum tendere vitam; ut ergò ritu saltem Christiano mori videretur, accivit è vicinia Sacerdotem, cui pro forma more pharisaico, stylo purè recitativo sine vero emendationis proposito, sine vivo contritionis actu, sua expromeret peccatilla; sic enim vel hodie horrida sacrilegia moderni pseudo-politici baptizant. Erat tunc temporis Cordubæ Gabriel memoratus, seduli operarii munere totam per urbem strenuè perfunctus; accurrit ad ægrum properè vocatus, at cum nosset ex diffusa ubique fama, hunc Virum grandi odio toti etiam urbi comperto jam pluribus annis in vicinum flagrare, renuit categoricè, confitentem prius audire, quàm palmare illud odium animo suo coram testibus ejecisset, hosti suo præsentem ex integro reconciliatus. Rectè & candidè eum suo patiente præsens egit animarum Galenus; dixit ægro in faciem, hoc fac & vives. Fuisset Gabriel plus commodi sui quam alieni amantior, palpum obtrusisset confitenti, ne Nobilem irritaret altius ima pectoris fodicando? fecisset crucem indigno, id autem, quod ægri aures flagellasset, penitus dissimulasset. O quàm multæ hosti animæ pereunt hoc uno ex defectu, quòd confessarios nactæ sint nimis pusillanimes, nimis laxos, nimis discolos, & gastrimargos, qui neminem abdeant offendere, neminem seriò velint de periculo salutis admonere, timentes stolidè, ne illustres personas illas, quibus confitentibus præbent aures, & à quibus multa hucusque

K.

Notæ in
motos &
divitum
palpones
Confessarios.

mū-

(9) Prov.
29.

munera, multa solatia retulerunt, à se abalienent, dicendo veritatem. Nolim ego cum hoc palponum coetu aeternitatem adire; his enim certum exitum præcinit (9) Sapientis: *qui timet hominem, cito corruet*, ita quidem, ut nunquam ad meliorem vitam resurgat. Non sic Gabriel veritatis Archiater & animarum Curio indefessus; ut jam dixi, in faciem ægro dixit Gabriel, nolim ego animam tuam medicari, nolim agere Confessarium tuum, nisi antè scribit totum rancorem in hunc conceptum proseribas, & præsentis totis ex præcordiis ignoscas. Terruit hæc loquendi libertas ægrum nobilem, & eam in sententiam deduxit, ut saltem firmiter singula Patri promitteret. Mox ergò vicinus accedit, à quo tot annis vatiniavo livore conclamatus æger dissidabat. Jungunt ambo dexteras coram testibus, veniam dant mutuam & precantur, amicitiam solenni forma stabiliunt, & omnes simultates ultra Balthicum mare proffigant. Sic tandem Confessio excipitur; sic de piaculis æger absolvitur; sic Sacro CHRISTI Ferculo munitur, sic veluti Christianus athleta etiam Oleo Sacro contra stygem roboratur. Gaudebant lectulo affusi, & vicini, hæc inter capita composuisse esse feliciter animos, tot annis disgregatos, posito rancore reparatam esse amicitiam tot votis hæcenus exoptatam. Aggabantur hæc circa vesperam, ita feliciter, ut crederent, his sacris etiam novas vires fractum corpus recepisse, sed longè aliam scenam nox illapsa detexit. Sole sub occiduo etiam vix occidit ægrotantis; moritur nobilis paulò antè omnibus nervis expiatus eum moriente die, & quem vix animam agere notabant, jam factum vident funus; Id licet repentinum esset, una tamen omnium vox erat & solennis applausus: O Deo sint laudes, & gratiæ immortales, quòd hosti suo reunitus, sacris omnibus ritè præmunitus diem obierit supremum, cælo utique non exciderit, ultimo in articulo Christiani hominis officio ita probè defunctus. Requiescat in pace! Ita quidem homines judicabant, aliter DEUS. Illi juxta faciem, hic juxta mentem; Illi secundum verba & extrinseca facta, hic secundum corda; Illi juxta manuum mutuò datarum actionem, hic juxta intentionem; Verbo illi falsum judicium judicabant, hi verum

ste Pfalmista (10) *judicia Domini vera, justificata in semet-* (10) *ipsa*; in his nihil unquam scenicum, nihil unquam simulatum, sed & nihil unquam dissimulatum; in his nulla unquam ignorantia, nulla passio, affectus nullus. Ah nemo dicat, rem undique salvam esse, si preces fudit, si veniam dedit, si confessus, si Sacro Epulo refectus est. Verbis & factis etiam corda respondeant, aliàs cæca erit & plumbea devotio. Menti rancor hæreat, quidquid os proferat, DEUS præcordia spectat, nec se incruento Eucharistiæ Sacrificio placari patitur, nisi ex corde, inò ex animo venia hosti data sit candida sincera verbalis simul & mensalis, hic rhodus hic saltus. Qua morte mortuus sit nobilis iste beata an damnata? mox parebit. Tertio die ab obitu magna cum pompa & urbis panè totius affluxu Sacros intra Templi parietes tumulo illatum est cadaver; celebratæ sunt exequiæ more solito, sacra lecta ultra mille; dicta simul splendida panogyris, quâ vel maxime ultimus articulus laudem tulit, quòd paucis ante obitum horis adhuc in gratiam redierit cum hoste suo, inde sacris omnibus ricè instructus, visus sit in Domino vitam fato mutare ac mori. At quod lucrum, quod emolumentum ex his omnibus mortuo affusum? nullum. ex tot sacris? nullum. ex tot precibus & officiis? nullum. ex tumulo intra Ecclesiam parato? nullum. ex fusa panægyri? nullum. de hac potius dici poterat Heronymianum illud: *laudantur ubi non sunt, & cremantur ubi sunt.* Illa nocte, cujus prævia die expedita erant Divina, ephæbi duo Collegium pulsant, & mortui Nobilis Confessarium evocant, præientem proscripto metu secum ire jubent ob causam, quæ magnam Dei gloriam spectaret; sic præviis facibus ad Templum ducitur, in quo nobilis jacuit humatus; dantur ei claves, quibus sacras aedes recludat; his apertis ad principem Templi Aram deducitur, in qua sanctuarium stabat Sacro Christi Corpori asserendo erectum, jubent id quodque recludat, & Sacram pyxidem ad usque Nobilis tumulum deportet. Huc ubi ventum est, ait alter: O Pater hic jacet scelestum caput. Visus est ante obitum poenitentiam agere; visus est ante mortem hosti suo veniam dare, visus est confiteri & Sacræ ac-

Oo

cum-

cumbere Mensæ, sed visus est, reipsa pharisæum egit & iracundiam; simulavit se suis de peccatis dolere; finxit se veniam hosti suo indulgere; quæ dixit, ore tenuit, non animo; animo potius constans rancor inhæsit, quò statim injuriam duplo vindicare, utprimùm sibi redditus vires & vitam firmasset. Sic quem omnes credebant in Domino mortuum fuisse, mortuus est in dæmone; hinc æternus phlegmatontis hospes jam uritur & crematur; Sacra illi Hostia ætænum in lingua hæsitat, hanc ergò ore libera sacrilegæ & liberatam arcæ restitue. Dictum factum, ephœbi seu celestes Genii pedum pulsu tumultum referant, patet intellegi cavea, damnatum cadaver caput exserit & linguam, impius Judas sacratissimum, quod gustavit, ferculum adhuc integrum ex ore in Sacerdotis dexteram effundit, restituit ille charum Pignus Capsulæ suæ; quò factò genii duo iterum pedibus remulum pulsant, & ecce funus stygium ocuis immani casu cum tumulo in profundum ita properat, ut oculis suis non assequi posset Pater. *Facilis descensus averni, sed revocandum, superasq; evadere in auras, hoc apud, hic labor sed irritus, sed frultraneus, finitis hisce spectaculis Patrem illum ad Collegii portam ephœbi comitantur; hic dum valere Sacerdos orditur, & oculis ephœbos prosequitur, ex oculis evanuit uterque.*

Hem quàm altis & firmas in hominum præcordiis radices agat odium & rancor! hem quàm picea res animò receptibilis est, quæ multos etiam ad inferos usque comitatur? Datur hic loci campus sanè amplissimus illos exagitandi, qui toto vitæ tempore rancores & odia intus excoquunt, aut provis luxuriæ motibus indulgent, ac seriam harum pœnitentiam ad ultimum panè articulum protelant, quasi verò tam facile negotio tunc valeat cordis augia expurgari: pœnitere aliqui volunt, cum vix amplius spirare possunt, redituri ad antiquam si modò redierit salus pristina. Nempe quamdiu vivunt, male vivere volunt, & tamen pie mori præsumunt. Errant illi & toto cœlo aberrant. Error iste innumeros cœlo excolit & orco transcripsit. Plerumque actum agunt procrastinatores illi. Qui non sapit vegetus juvenis, delirus senex vix unquam se-
piet

piet, nil senio credatur; raro probum faciet ferilis ætas, quem
 improbum accipit. Pœnitentia ultimum in articulum rejecta
 incerta est, imò suspecta & infirma est. Sic clarè Aug, (11) *penitentia, qua ab infirmo petitur, infirma est; qua autem à*
moriante petitur, timeo ne & ipsa moriatur. Hæc omnia ni-
 mis quàm vera esse testatum reddit præsens Nobilis; sed nolim,
 ultrà hic locorum morari. Id probè notetur, quod præsens
 tragœdia repræsented. En dicti veritatem! Irritæ sunt preces,
 elemosynæ, Confessiones nostræ, rancore aut vindictæ spiritu
 intus in animo sedente. Respuit sacrificium felle tinctum Deus.
 Ipse (12) insonat per Oseam: *misericiordiam volo & non sacri-*
ficiam. Olim pharisæi ab omnibus victimis suis studiosè remo-
 verunt fel, ut legi antiquæ obsecundarent, interim animo
 iram & odium, virus & fel, rancorem & invidiam in Christum
 somentabant; hinc in illos fulmen illud Justum Numen deto-
 nuit: *væ vobis scriba & pharisei hypocrita! væ qui ore com-*
posito amicitiam simulatis, animo vindictam coquitis? talis
 erat pharisæus Nobilis hodiernus, pharisaica morte extractus,
 & cum Evangelico Euclione in orco sepultus, templò ejectus,
 quia templò erat indignus. Sapiamus hujus damnò & adhuc
 hodie seriam pœnitentiam presemus, *diligamus inimicos no-*
stros, ut juxta Christi oraculum (13) simus filii Pa-
tris nostri, qui in caelis est,

(11) S. Aug. ser. 57. de temp.

(12) Ose. 6.

(13) Matt. 5.

Amen.

O o 2

CON-